

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/184/2023
Identifikačné číslo spisu:	8619201283
Dátum vydania rozhodnutia:	30.01.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8619201283.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne G. H., narodenej A., G., zastúpenej advokátom JUDr. Ambrózom Motykom, Stropkov, Nám. SNP 7, proti žalovanej Orange Slovensko a. s., Bratislava, Metodova 8, IČO: 35 697 270, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Branislava Máčaja, s. r. o., Bratislava, Vajnorská 21A, IČO: 46 759 875, o ochranu osobnosti, vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. SK-6C/29/2019, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 25. mája 2023 sp. zn. 20Co/18/2023, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 25. mája 2023 sp. zn. 20Co/18/2023 vo výroku III. o nároku žalobkyne voči žalovanej na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z r u š u j e a v e c m u v r o z s a h u z r u š e n i a v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Svidník (ďalej ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo 6. októbra 2022 č. k. 6C/29/2019-145 vo výroku I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni nemajetkovú ujmu vo výške 3.300 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo výroku II. vo zvyšku žalobu zamietol a vo výroku III. priznal žalobkyni proti žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu. Žalobou sa žalobkyňa domáhala, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 eur a náhrady trov konania, z dôvodu bezpečnostného incidentu týkajúceho sa jej osobných údajov.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 25. mája 2023 č. k. 20Co/18/2023-244 vo výroku I. zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni nemajetkovú ujmu 500 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, vo výroku II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a vo výroku III. uložil žalovanej povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 %. Predmetom odvolacieho prieskumu bol vyhovujúci výrok rozsudku a nároku na náhradu trov konania.

3. Odvolací súd k záveru súdu prvej inštancie o nedôvodnosti vznesenej námietky miestnej príslušnosti doplnil, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že únik dokladov s osobnými údajmi žalobkyne, bola udalosťou zakladajúcou nárok na náhradu škody, čím bola daná miestna príslušnosť Okresného súdu

Svidník na základe § 19 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

4. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces odvolací súd uviedol, že táto námietka nebola zo spisu zistená.

5. V súvislosti s otázkou pasívnej vecnej legitímácie žalovanej v konaní sa odvolací súd stotožnil s odôvodnením súdu prvej inštancie, že žalobkyňa vstúpila do právneho vzťahu so žalovanou konajúcou prostredníctvom splnomocneného zástupcu, ktorá zasiahla do osobnostných práv žalobkyne tým, že nezabezpečila jej osobné údaje pred prípadným zneužitím. V tejto súvislosti bolo preukázané, že došlo k vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy konaním žalovanej, pričom použitie ustanovení zákona o ochrane osobných údajov nebolo relevantné, nakoľko priamo z uvedeného zákona vyplýva záver, že týmto zákonom nie je dotknuté právo na ochranu osobnosti tak, ako to využila žalobkyňa v tomto konaní. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolacia námietka žalovanej o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie nebola dôvodná.

6. Odvolací súd rovnako nezistil namietané pochybenia pri zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie. Všetky skutkové zistenia k základu nároku, ktoré súd prvej inštancie posúdil, boli správne a mali oporu vo vykonanom dokazovaní; v konaní súdu prvej inštancie a skutkovom závere, ku ktorému z vykonaných dôkazov dospel nebol odvolacím súdom zistený žiaden z dôvodov preukazujúcich nesprávne zistenie skutkového stavu.

7. Odvolací súd uzavrel, že námietka o nesprávnom právnom posúdení bola naplnená čiastočne, a to vo vzťahu k otázke primeranosti priznanej nemajetkovej ujmy. Dospel k záveru, že v danom prípade existoval nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, nakoľko incident, kedy došlo k vystaveniu osobných údajov žalobkyne nepovolánym osobám bol tak závažným zásahom do jej práva na ochranu osobnosti, že zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka by nebolo dostatočné a vzhľadom na závažnosť okolností a charakter incidentu existoval dôvod, aby bolo žalobkyňi priznané aj právo na nemajetkovú ujmu.

7.1. Dospel k záveru, že suma priznaná súdom prvej inštancie vo výške 3.300 eur nezodpovedala zisteným okolnostiam a princípu proporcionality, súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, ale zo zistených skutočností prijal sčasti nesprávny právny záver. Odvolací súd mal za to, že bol dôvod zasiahnuť do úvahy prvoinštančného súdu a výšku priznanej náhrady korigovať minimálne na sumu 500 eur tak, aby bol na jednej strane zohľadnený princíp proporcionality a na druhej strane zachovaný aj princíp racionality v práve. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku I. podľa § 388 CSP zmenil tak, že zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyňi nemajetkovú ujmu vo výške 500 eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II.).

8. O trovách celého konania odvolací súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 396 ods. 2 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal žalobkyňi voči žalovanej v celom rozsahu s poukazom na úspech žalobkyne v konaní, pričom výška priznanej náhrady závisela od úvahy súdu. Dôvodil, že u takéhoto nároku sa strana sporu považuje za plne úspešnú vtedy, ak je úspešná čo do základu nároku. Nie je totiž možné zaťažovať žalujúcu stranu procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku sporu. Žalobkyňa bola, čo sa týka základu nároku, plne úspešná, a to čo sa týka prvoinštančného aj odvolacieho konania, má preto právo na plnú náhradu trov konania (uznesenie Ústavného súdu SR č. k. II. ÚS 233/2022-18 z 24. mája 2022).

9. Vo vzťahu k požadovanej aplikácii výnimočného ustanovenia § 257 CSP odvolací súd poukázal na to, že v tomto prípade žaloby o náhradu nemajetkovej ujmy výška úkonu právnej služby vychádzala z § 10 ods. 10 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., teda výpočtovým základom pre priznanie trov právneho zastúpenia bola suma 2.000 eur, kedy bola odmena právnej služby za tento úkon 91,29 eur. S poukazom na uvedenú skutočnosť preto odvolací súd nepovažoval za dôvodné odvolacie námietky žalovanej o aplikácii § 257 CSP v danom prípade, vzhľadom na výšku trov právneho zastúpenia, ktorá v žiadnom prípade nemôže pre žalovanú predstavovať sumu objektívne schopnú ohroziť jej finančnú stabilitu, či jej

podnikanie. V každom prípade, každá strana sporu v prípade meritórneho rozhodnutia súdu si musí byť vedomá skutočnosti, že v prípade neúspechu bude niešť trovy konania. V prejednávanej veci nebolo dôvodné upustiť od tejto zásady.

10. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu čo do výroku o priznaní nároku na náhradu trov konania podala žalovaná (ďalej len „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP. Argumentovala tým, že odvolací súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uplatňovala jej procesné práva a to v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Zdôraznila, že z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že rozhodovanie o trovách konania je integrálnou súčasťou civilného sporového konania a ako také spadá pod čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), prostredníctvom ktorého sa zaručuje každému základné právo na súdnu ochranu. Podľa názoru dovolateľky sa odvolací súd náležite nevysporiadal s jej relevantnou argumentáciou, taktiež jej časť odignoroval, a to tak v zásadnom rozsahu, že takýmto nesprávnym procesným postupom došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. Zdôraznila, že súdna prax sa v takomto prípade prikláňala k nepriznaniu trov, a to najmä s ohľadom na zastúpenie strany advokátom, ktorý má poznať aspoň bežnú judikatúru v žalovanej veci, a napriek tomu, že bola žalobkyňa v základe sporu úspešná, takýto výkon práva by ju nemal chrániť a náhradu trov konania nepriznávala nikomu alebo postupovala podľa zásady úspechu. Podľa žalovanej si aj s poukazom na súdnu prax uplatňovala celkom zjavne neprimeranú sumu peňažného zadostučenia vo výške 5.000 eur a dovolaním napadnutým rozsudkom jej bola právoplatne prisúdená suma 500 eur, t. j. 10 násobne nižšia suma, než žalobkyňou žalobou požadovaná suma.

11. Žalovaná v odvolaní tiež navrhla, aby odvolací súd pri určovaní trov konania, ktoré výlučne spočívajú v trovách právneho zastúpenia, využil moderačné právo v zmysle § 257 CSP a trovy konania žalobkyni nepriznal, resp. ich aspoň primerane znížil. Poukázala na výnimočnosť situácie, ktorú videla v tom, že v skutkovo a právne identických veciach vychádzajúcich z toho istého bezpečnostného incidentu uplatňuje svoje nároky na náhradu nemajetkovej ujmy ku dňu podania dovolania 166 žalobcov; žalovaná odhaduje výšku trov právneho zastúpenia, ktoré bude musieť vyplatiť právnenému zástupcovi, ak súdy pôjdu v línii doterajšieho rozhodnutia na viac ako 200.000 eur. Práve uvedenú situáciu, keď trovy konania násobne prevyšujú judikovanú čiastku, označila žalovaná ako výnimočnú, a teda odôvodňujúcu aplikáciu § 257 CSP. V tejto súvislosti poukázala na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) zo 6. júna 2019 sp. zn. II. ÚS 113/2019, ako aj na nález Ústavného súdu Českej republiky z 29. marca 2012 sp. zn. I. ÚS 3923/2011.

12. Ďalej argumentovala tým, že sa odvolací súd nijakým spôsobom nevysporiadal v odôvodnení svojho rozsudku v napadnutej časti o trovách konania s argumentáciou žalovanej, podľa ktorej aj keď rozhodnutie o výške plnenia - peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy závisí finálne od úvahy súdu, musí predsa niešť aj žalobkyňa nejakú zodpovednosť za výsledok sporu v prípadoch uplatňovania neprimeraných, či dokonca premrštených nárokov. Dovolaním napadnuté rozhodnutie považovala za nedostatočné z dôvodu nevysporiadania sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre rozhodnutie o trovách konania, teda za arbitrárne, nepreskúmateľné a nezrozumiteľné. Navrhla napadnuté rozhodnutie vo výroku o nároku na náhradu trov konania zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

13. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalovanej uviedla, že dovolanie považuje za neprípustné a nedôvodné. Navrhla, aby odvolací súd dovolanie žalovanej odmietol, resp. zamietol.

14. Dovolateľka v replike k vyjadreniu žalobkyne zotrvala na svojom stanovisku. Bola toho názoru, že dovolanie je prípustné v plnom rozsahu s poukazom aj na judikatúru ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 275/2018 z 15. augusta 2018, ako aj nález sp. zn. I. ÚS 387/2019 z 2. apríla 2020. Vo vzťahu k tvrdenej nedôvodnosti dovolania poukázala na to, že predmetom dovolania je rozhodnutie odvolacieho súdu o nároku na náhradu trov konania v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, nie o samotnej výške trov konania, ktorých spôsob určenia bol predmetom ústavnej sťažnosti žalovanej. Zotrvala na svojich dôvodoch uplatnených v podanom dovolaní.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie je nielen prípustné, ale aj dôvodné.

16. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, majúci v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012, ktoré sú aktuálne aj za súčasnej procesnoprávnej úpravy).

17. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto podmienka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/348/2013, 3Cdo/319/2013, 3Cdo/357/2016, 3Cdo/208/2014).

18. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti; z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 CSP (prípustnosť dovolania pre vady zmätočnosti) a § 421 CSP (prípustnosť dovolania pre riešenie právnej otázky).

19. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

20. V danom prípade dovolateľka vyvodzovala prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

21. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

22. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva strany sporu a nesprávny procesný postup súdu reprezentujúci takýto zásah znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

23. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V zmysle uvedeného ustanovenia treba za nesprávny procesný postup považovať postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré

sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnoprávnemu rámcu, a tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

24. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom-ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019).

25. Podstata dovolacej argumentácie dovolateľky vo vzťahu k namietanej vade zmätočnosti uplatnenej v zmysle § 420 písm. f) CSP spočívala v namietaní nedostatočného, nepresvedčivého odôvodnenia, ako aj v nevysporiadaní sa s podstatnými uplatnenými námietkami v odvolaní, keď podľa nej je rozhodnutie arbitrárne, nezrozumiteľné a nepreskúmateľné s poukazom na ustanovenie § 257 CSP.

26. Predmetom dovolacieho prieskumu je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vo výroku o náhrade trov konania. Prípustnosť dovolania proti takémuto rozhodnutiu pre existenciu vady v zmysle § 420 písm. f) CSP konštatoval dovolací súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach (sp. zn. 8Cdo/266/2019, 8Cdo/111/2019, 4Cdo/70/2020, 4Cdo/155/2020, 4Cdo/69/2022, 2Cdo/89/2020, 9Cdo/68/2021 a iné). Rovnako sa k tejto otázke vyjadril aj ústavný súd v uznesení zo 17. septembra 2019 č. k. I. ÚS 387/2019-26 a v uznesení z 15. augusta 2018 sp. zn. I. ÚS 275/2018 (rozhodnutie č. 74/2018 publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky 2018, s. 1270).

26.1. Napokon vo vzťahu k otázke prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o nároku na náhradu trov konania dovolací súd poukazuje na závery vyslovené veľkým senátom najvyššieho súdu z 29. septembra 2021 sp. zn. IVOBdo/2/2021, podľa ktorých „rozhodnutím, ktorým sa konanie pred odvolacím súdom o danej otázke končí pre účely posudzovania väd zmätočnosti v zmysle § 420 CSP, je aj rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol s konečnou platnosťou o odvolaní proti výroku o náhrade trov konania.“

27. V danom prípade z obsahu spisu vyplýva, že z hľadiska výsledku sporu bola žalobkyňa so svojou žalobou o náhradu nemajetkovej ujmy čiastočne úspešná, keď odvolací súd na rozdiel od prvoinštančného súdu bral do úvahy vo väčšej miere okolnosti danej veci a princíp proporcionality a dospel k záveru, že suma priznaná súdom prvej inštancie je neprimeraná. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie preto podľa § 388 CSP zmenil v časti uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni nemajetkovú ujmu vo výške 500 eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, pričom o trovách konania rozhodol tak, že žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 %.

28. Dovolaiteľka vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP opierala o námietku nedostatočného odôvodnenia (nepreskúmateľnosť) rozhodnutia odvolacieho súdu, k čomu dovolací súd uvádza, že právo na istú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné ani prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov. Jedným z princípov riadneho a spravodlivého procesu predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 220, § 393 CSP, I. ÚS 243/2007). Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení

rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov/strán sporu od 1. júla 2016 (sp. zn. IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11).

28.1. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (sp. zn. I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne *Kraska c/a Švajčiarsko* z 29. apríla 1993, Séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Inak povedané, judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (*Ruiz Torija c. Španielsko* z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29, *Hiro Balani c. Španielsko* z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, *Georgiadis c. Grécko* z 29. mája 1997, *Higgins c. Francúzsko* z 19. februára 1998).

29. Dovolací súd po preskúmaní obsahu spisu dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania nespĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP. Odvolací súd, ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, sa môže obmedziť vo svojom odôvodnení len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP). Zároveň sa odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal súd prvej inštancie a musí sa v odôvodnení vysporiadať aj s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 CSP).

30. Súd prvej inštancie rozhodnutie o trovách konania odôvodnil s poukazom na ustanovenia Civilného sporového poriadku (§ 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP) len konštatovaním, že v spore úspešnej žalobkyni priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pretože výška náhrady závisela od úvahy súdu. Už súd prvej inštancie nereagoval na rozsiahlu argumentáciu žalovanej k otázke trov konania, okrem iného obsiahnutej aj v písomnom podaní doručenom súdu dňa 8. septembra 2022 označenom ako „Vyjadrenie žalovanej - záverečné stanovisko“ (č. l. 131 a nasl. spisu), na ktoré podľa obsahu zápisnice z pojednávania zo 6. októbra 2022 žalovaná odkázala (č. l. 144 spisu).

30.1. Odvolací súd posudzujúc aj odvolanie proti výroku okresného súdu o trovách konania, napadnuté rozhodnutie vo vzťahu k trovám konania odôvodnil konštatovaním, že nárok na ich náhradu priznal žalobkyni voči žalovanej v celom rozsahu s poukazom na úspech žalobkyne v konaní, pričom výška priznanej náhrady závisela od úvahy súdu. U takéhoto nároku sa strana sporu považuje za plne úspešnú vtedy, ak je úspešná čo do základu nároku. Nie je totiž možné zaťažiť žalujúcu stranu procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku sporu. Žalobkyňa bola, čo sa týka základu nároku, plne úspešná, a to čo sa týka prvoinštančného aj odvolacieho konania, má preto právo na plnú náhradu trov konania. (...) V tomto prípade žaloby o náhradu nemajetkovej ujmy výška úkonu právnej služby vychádza z ustanovenia § 10 ods. 10 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., teda výpočtovým základom pre priznanie trov právneho zastúpenia je suma 2.000 eur, kedy je odmena právnej služby za tento úkon 91,29 eur. S poukazom na uvedenú skutočnosť preto odvolací súd nepovažoval za dôvodné odvolacie námietky žalovanej o aplikácii § 257 CSP v danom prípade.

30.2. Odvolací súd takýmto spôsobom nereagoval na odvolacie námietky žalovanej spočívajúce v argumentácii, že žalobkyňa bola v spore úspešná len v časti (okresný súd jej priznal nemajetkovú ujmu vo výške 3.300 eur z uplatnených 5.000 eur), pričom odvolací súd ešte zvýraznil rozdiel medzi uplatnenou sumou (5.000 eur) a priznaným nárokom (500 eur). Odvolací súd sa nevysporiadal osobitosťami prejednávanej veci, na ktoré žalovaná v odvolaní poukazovala, a ktoré majú spočívať v množstve skutkovo a právne identických vecí (na základe rovnakého bezpečnostného incidentu), v

ktorých sú žalobcovia zastúpení tým istým právnym zástupcom, trovy konania spočívajú výlučne v trovách právneho zastúpenia; trovy konania mnohonásobne prevyšujú výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy. Uvedené podľa dovolateľky predstavovalo výnimočné okolnosti prejednávanej veci (resp. prejednávanych vecí) ako dôvod pre aplikáciu § 257 CSP. Dovolaťka už v odvolacom konaní ako ďalšiu okolnosť pre aplikáciu § 257 CSP videla v tom, že v skutkovo a právne identických veciach sa opakuje množstvo obsahovo aj formálne tých istých podaní odlišných iba označením strany sporu, spisovej značky a dátumu podania oproti podaniu použitého v inom konaní. Napokon odôvodnenie napadnutého rozsudku k trovám konania mlčí aj vo vzťahu k odvolateľkou použitému odkazu na nález Ústavného súdu Českej republiky z 29. marca 2012 sp. zn. I. ÚS 3923/2011, ale najmä na uznesenie ústavného súdu zo 6. júna 2019 sp. zn. II. ÚS 113/2019.

31. Vzhľadom na uvedené dovolací súd môže len konštatovať, že odvolací súd nevzal do úvahy žiadnu z odvolaním namietaných skutočností (resp. sa s nimi nijako nevysporiadal), čím založil vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd uzatvára, že rozsudok odvolacieho súdu v časti napadnutej dovolaním žalovanej č o d o výroku o trovách konania je nedostatočne odôvodnený v rozsahu porušujúcim právo dovolateľky na spravodlivý proces (obdobne pozri napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/19/2024, 2Cdo/28/2024).

32. Vychádzajúc z vyššie uvedenej argumentácie dovolací súd uzatvára, že dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP je potom nielen prípustné, ale aj dôvodné a je potrebné napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP) a vec v rozsahu zrušenia vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§ 450 CSP) majúc za to, že náprava zrušením len rozhodnutia odvolacieho súdu je v tomto prípade možná i postačujúca (§ 449 ods. 2 CSP). Odvolací súd v ďalšom konaní svoje rozhodnutie riadne odôvodní tak, aby obsahová (materiálna) náplň jeho rozhodnutia založila nielen jeho zrozumiteľnosť, ale aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť s tým, že osobitnú pozornosť bude venovať rozhodujúcim argumentom odvolateľky.

33. Ak bolo rozhodnutie zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazané právnym názorom odvolacieho súdu (§ 445 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). O trovách dovolacieho konania preto rozhodne odvolací súd.

34. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.